

# Begrijpend lezen

# Oefenboek (1)

Verschillende tekstsoorten met opgaven  
voor groep 5



Junior Einstein

© 2017 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, [www.reprorecht.nl](http://www.reprorecht.nl)) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). v. 01

*All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.*

ISBN 978-94-92265-50-0

# Inhoudsopgave

**Inleiding** 4

**Uitleg van de hoofddoelen** 6

**Woordenlijst** 7

**Woordhulp** 8

**Elektronische post | Mailvrienden** 9

**Dromen zijn bedrog | De nieuwe juf is een heks** 13

**Een veilige stad?! | Willem de torenwachter** 17

**Krantenberichten | De Junior Einstein-krant** 21

**De kinderboerderij | Wees lief voor de konijntjes** 25

**Nuttige dieren | Wat leeft er in de tuin?** 29

**Klaar voor de start? Af! | De schildpad en de haas** 33

**Antwoorden** 38

# Inleiding

**Met dit Begrijpend lezen Oefenboek groep 5 (deel 1 van een serie) kunnen kinderen op een goede en verantwoorde manier hun vaardigheden voor begrijpend lezen verder ontwikkelen.**

Begrijpen wat je leest, is de essentie van lezen en leren. Het is een van de belangrijkste vaardigheden die kinderen moeten ontwikkelen op school. Begrijpend lezen is een cognitief proces, waarbij de lezer steeds schakelt tussen de informatie uit de tekst en zijn eigen kennis over dat onderwerp. Terwijl de lezer de tekst leest, maakt hij een mentale voorstelling van de tekst, waarin de informatie en de eigen kennis geïntegreerd zijn.

Om een tekst goed te begrijpen, is het belangrijk dat de lezer het technisch lezen onder de knie heeft, beschikt over een goede woordenschat en enige kennis van de wereld heeft. Het is niet zo dat deze vaardigheden automatisch leiden tot een goede beheersing van begrijpend lezen. Het oefenen van begrijpend lezen is dus zeer belangrijk. Door veel te oefenen ontstaat er een actieve leeshouding en worden de taalvaardigheid en algemene ontwikkeling uitgebreid. Hierdoor kunnen kinderen steeds langere en moeilijkere teksten op een hoger niveau verwerken. Het is belangrijk dat er ruimte is voor verschillende soorten teksten met een variatie in moeilijkheidsgraad. Het oefenen op het eigen niveau zorgt voor succeservaringen, wat leidt tot meer leesplezier. Het is dus van groot belang om te blijven oefenen met begrijpend lezen.

## Werken vanuit doelen

Bij begrijpend lezen gaat het om het verwerken van informatie in een tekst. Om richting te geven aan deze verwerking wordt er gewerkt vanuit doelen. Met behulp van de leesstrategieën kunnen deze doelen beheerst worden.

Bij de teksten in dit Oefenboek wordt uitgegaan van gemiddeld twee hoofddoelen per tekst. Deze doelen sluiten aan bij het type tekst. De vragen die na het lezen van een tekst gesteld worden, hebben betrekking op deze doelen.

## Leesstrategieën

Je mag er niet zomaar van uitgaan dat kinderen een tekst kunnen lezen, deze begrijpen en daar achteraf wat vragen over kunnen beantwoorden. Het is belangrijk dat het begrijpend lezen al voor het daadwerkelijke lezen begint. Ook tijdens het lezen zijn kinderen met allerlei processen bezig om een tekst beter te begrijpen. Doordat er allerlei gedachten worden gevormd over wat ze lezen, geven ze betekenis

aan een tekst. Het beantwoorden van de vragen na het lezen is dus maar een deel van het totale begrijpend lezen.

Om een tekst beter te begrijpen, kun je gebruikmaken van verschillende leesstrategieën. Zo'n leesstrategie is een hulpmiddel en geen leesdoel. Om het leerbaar en hanteerbaar te houden, is het belangrijk dat er zo min mogelijk leesstrategieën worden aangeboden. Hierdoor kunnen de strategieën ook makkelijker toegepast worden bij bijvoorbeeld zaakvakteksten. We hanteren daarom vier belangrijke leesstrategieën:

### 1. Voorkennis activeren

Hierbij legt de lezer verbanden tussen zijn eigen kennis en de nieuwe informatie. *Doet iets in deze tekst mij denken aan iets uit mijn eigen leven of iets wat ik al ken?*

### 2. Voorspellen

Voordat de lezer de tekst gaat lezen, voorspelt hij wat de inhoud zou kunnen zijn. Dit helpt de lezer om de tekst beter te begrijpen. Bij het voorspellen van de inhoud kijkt de lezer vooraf naar de afbeeldingen, de titel en de tussenkopjes, maar hij kan ook zijn eigen voorkennis inzetten.

### 3. Visualiseren

De lezer probeert de inhoud van de tekst te visualiseren. Hij maakt er als het ware een foto of een filmpje van in zijn hoofd. Hierdoor krijgt de tekst meer betekenis en kan de lezer zich beter inleven.

### 4. Vragen bedenken

De lezer bedenkt zowel voor, tijdens als na het lezen vragen met betrekking tot de tekst. Hierdoor blijft de lezer gemotiveerd. *Wat leer ik van deze tekst? Wat heb ik hieraan? Is er een stukje in de tekst waar ik een vraag bij heb? Wat vind ik verwarrend?*

Deze leesstrategieën zijn algemeen inzetbaar bij allerlei soorten teksten en kunnen zowel voor, tijdens als na het lezen gebruikt worden. Daarnaast worden deze strategieën door goede lezers voortdurend en in samenhang gebruikt.

## Verschillende tekstsoorten

Tijdens het leesproces wordt er betekenis gegeven aan een geschreven tekst. De lezer kan dit leesproces inzetten in verschillende situaties, bijvoorbeeld om instructies op te volgen, om zichzelf te vermaken, om nieuwe informatie te verkrijgen, om studieteksten te onthouden of om informatie op te zoeken.

In het dagelijks leven komen we voortdurend in aanraking met verschillende soorten teksten. Dit Oefenboek speelt hierop in door ook verschillende tekstsoorten aan te bieden. Deze kunnen *informatief* (de schrijver geeft feitelijke

informatie), *betogend* (de schrijver geeft naast feitelijke informatie ook zijn eigen mening of opvatting), *instructief* (de schrijver legt uit hoe je een bepaalde handeling moet verrichten), *fictief* (de schrijver wil de lezer plezier laten beleven met een verzonnen verhaal) of *poëtisch* zijn.

## Opbouw oefeningen

De opgaven in dit Oefenboek zijn telkens op dezelfde wijze opgebouwd. Eerst wordt de voorkennis geactiveerd. Dit helpt kinderen bij het verwerken van de informatie in een tekst. Hierbij wordt allereerst de tekst kort ingeleid en de doelen staan vermeld. Dan volgt er een woordenschatopdracht, om tot een beter begrip van de tekst te komen. Na het activeren van de voorkennis volgt de tekst, die nauwkeurig doorgelezen moet worden. De lezer krijgt als tip een leesvraag mee. Tot slot zijn er vragen over de tekst.

De lezer zet tijdens het lezen drie stappen om een tekst te verwerken:

### 1. Voor het lezen

Het activeren van de voorkennis door:

- het voorspellen van de inhoud van een tekst,
- de betekenis van woorden te achterhalen,
- de leesvraag te lezen.

### 2. Tijdens het lezen

De informatie verwerken door:

- de betekenis van woorden te achterhalen,
- de tekst te lezen en te zoeken naar aanwijzingen om de leesvraag te kunnen beantwoorden.

### 3. Na het lezen

De informatie verwerken door:

- de voorspelling te controleren,
- de tekst samen te vatten,
- de vragen te beantwoorden,
- de leesvraag te beantwoorden.

### Voorspellen

Iedere oefening start met de vragen 'Wat zie je al?' en 'Wat weet je al?', waardoor kinderen ertoe worden aangespoord hun voorkennis te activeren en te voorspellen waar de tekst over gaat. Door gebruik te maken van de titel, de tussenkopjes, de afbeeldingen en bijvoorbeeld opvallende woorden, kunnen kinderen nagaan wat ze al over het onderwerp weten, voordat ze de tekst gaan lezen.

### Woordenschat

Bij iedere oefening wordt aandacht besteed aan moeilijke woorden uit de tekst. Een goede woordenschat is essentieel om een tekst te kunnen begrijpen. Door vooraf al aandacht te besteden aan de moeilijke woorden in de tekst, worden kinderen geholpen de tekst beter te begrijpen.

### De leesvraag

De leesvraag is een centrale vraag die aansluit bij de tekst. Dit kan een open vraag zijn om de lezer aan het denken te zetten, maar ook een gesloten vraag. Om deze vraag te beantwoorden zal de lezer zich steeds dingen moeten afvragen tijdens het lezen. De leesvraag dwingt de lezer als het ware om de tekst nauwkeurig te lezen.

### De tekst

Na het activeren van de voorkennis volgt de tekst waar het in de oefening om draait. Dit zijn verschillende soorten teksten: informatief, betogend, instructief, fictie of poëzie. Binnen de tekst wordt de lezer herinnerd aan de leesvraag, waardoor hij alert blijft tijdens het lezen. Mocht de lezer nog moeilijke woorden tegenkomen die niet vooraf zijn behandeld, dan kan hij de woordhulp op bladzijde 8 gebruiken. Hierin staat stap voor stap uitgelegd hoe je achter de betekenis van een woord kunt komen. Wanneer de betekenis van de moeilijke woorden is achterhaald, is het verstandig om de tekst nogmaals te lezen. Dan wordt de tekst beter begrepen.

### De vragen

Na het lezen volgen de vragen over de tekst. Deze sluiten zoveel mogelijk aan bij de gestelde doelen. Iedere oefening sluit af met de beantwoording van de leesvraag.

## Méér oefenen

Dit boek is het eerste deel van een set van drie. Alle boeken vormen samen een gedegen oefening in het begrijpend lezen.

Wil je kind méér oefenen dan wat deze serie aanbiedt? Junior Einstein heeft ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Je vindt deze op onze website [www.junioreinstein.nl](http://www.junioreinstein.nl).

## Tussenkopjes

Soms heeft een tekst **tussenkopjes**. Dankzij de tussenkopjes zie je snel waar de tekst over gaat.

.....

## Krantenkop

Een **krantenkop** is de titel van een krantenartikel. Dankzij de krantenkoppen zie je snel waar een artikel over gaat. Zo'n kopje is soms grappig, zodat je nieuwsgierig wordt naar het krantenartikel.

.....

## Hoofdpersonen

De belangrijkste persoon of personen in een tekst, noem je de **hoofdpersoon** of **hoofdpersonen**. Ze zijn belangrijk in de tekst en je komt veel over hen te weten.

.....

## Details

Om een tekst te begrijpen heb je vaak alleen de belangrijkste woorden of zinnen nodig. Om meer te weten te komen over de hoofdpersoon of belangrijke kenmerken, heb je meer **details** nodig. Deze details geven je belangrijke informatie. Hiervoor moet je de tekst of een alinea heel precies lezen. In de plaatjes kunnen ook belangrijke details staan.

.....

## Navertellen van de tekst

Om een tekst na te kunnen vertellen moet je de tekst goed lezen. Wat zijn de belangrijkste dingen uit de tekst? Dit noem je de **hoofdzaken**. De dingen die minder belangrijk zijn, noem je de **bijzaken**.

.....

## Niet letterlijk in de tekst

Soms kun je het antwoord op een vraag niet in de tekst lezen. Toch kun je het antwoord vaak wel vinden. Vraag jezelf dan af: wat weet ik er al van?

Soms wil de schrijver je iets leren. Dit noem je een wijze les of een boodschap. Deze boodschap staat meestal niet letterlijk in de tekst. Toch kun je de boodschap van de schrijver er wel uithalen.

## Oorzaak en gevolg

Er gebeurt iets, dat noem je de **oorzaak**. Wat er daarna gebeurt, noem je het **gevolg**.

Let goed op signaalwoorden: *waardoor, daardoor, hierdoor, doordat, zodat, omdat, vanwege, ...*

Die geven aan dat er een oorzaak met gevolg is. Deze signaalwoorden hoeven er niet altijd bij te staan.

*Luuk heeft buikpijn. Hij heeft veel te veel snoepjes gegeten.*

**Oorzaak** Luuk heeft te veel snoepjes gegeten.

**Gevolg** Hij heeft buikpijn.

.....

## Overeenkomsten en verschillen

Als je informatie met elkaar vergelijkt, kun je overeenkomsten en verschillen tegenkomen. Een **overeenkomst** geeft aan dat iets hetzelfde is. Een **verschil** geeft aan dat iets anders is.

**Overeenkomst** Daan en Lotte hebben allebei blauwe ogen.

**Verschil** Daan is een jongen. Lotte is een meisje.

.....

## Feit en mening

Iets waarvan je zeker weet dat het waar is, noem je een **feit**. Een **mening** is wat iemand ergens van vindt. Meninge kunnen per persoon verschillen.

*Sara: 'Ik heb een hond als huisdier. Ik vind het de liefste hond van de hele wereld!'*

**Feit** Ik heb een hond als huisdier.

**Mening** Ik vind het de liefste hond van de hele wereld!

## Verwijswoorden

Een **verwijswoord** verwijst naar een ander woord of een (deel van een) zin. Dat andere woord kan al genoemd zijn in de tekst. Het kan ook vlak na het verwijswoord genoemd worden. Verwijswoorden verwijzen naar mensen, dieren of dingen.

Voorbeelden van verwijswoorden zijn: *hij, zij, het, hen, hun, deze, die, dit, dat, wat ...*

*Roos bakt een taart. **Ze** is benieuwd hoe **die** smaakt.*

**Ze** verwijst hier naar **Roos**.

**Die** verwijst hier naar **een taart**.

## Betekenis

Soms staan er in een tekst **moeilijke woorden** waarvan je de betekenis (nog) niet kent. Je kunt dan de woordhulp (op bladzijde 8) gebruiken. Zo kom je achter de betekenis van deze woorden.

**Uitdrukkingen** en **gezegdes** hebben een figuurlijke betekenis. De zin betekent wat anders dan wat er staat geschreven.

**Uitdrukking** Het water loopt hem in de mond bij het zien van de pannenkoeken.

**Betekenis** Hij heeft heel veel trek in pannenkoeken.

# Woordenlijst

## Alinea

Een alinea is een deel van een tekst. Je kunt een alinea vaak herkennen aan de witte regel ervoor en erna.

## Artikel

Een artikel is een tekst in een krant of tijdschrift.

## Krant

Bovenaan een krantenpagina staat de naam van de krant en de datum. Op de pagina staan artikelen. Die hebben allemaal een eigen titel en vaak ook een foto of plaatje. Elk artikel begint met de plaatsnaam of het land waar het geschreven is. In een krant worden feiten verteld.

## Brief (en e-mail)

Een brief begint met een aanhef:

*Beste Anna, Lieve Peter ...*

Een brief heeft een duidelijke afsluiting:

*Tot ziens!, Groetjes Lieke ...*

Bovenaan staat de datum waarop de brief is geschreven. Ook staat daar de plaats bij. Bij een e-mail is dat anders. Daar staat geen plaats bij, maar wel de datum en de tijd. Ook kun je het e-mailadres aflezen van degene die jou de e-mail heeft gestuurd.

## Fabel

Een fabel is een verhaal waarin alleen dieren voorkomen. De schrijver wil de lezer iets leren. Dit noem je een wijze les of een boodschap.

## Ik-persoon

Soms vertelt de hoofdpersoon het verhaal zelf, in de ik-vorm. Dan is de hoofdpersoon een ik-persoon. Vaak weet je de naam van deze ik-persoon niet, omdat hij over zichzelf spreekt als 'ik'.

Soms begrijp je een woord nog niet, maar wil je wel graag weten wat het woord betekent. Je kunt op verschillende manieren achter de betekenis van het woord komen.

## Bekijk het woord

Kijk naar het (moeilijke) woord. Soms ken je al een stukje van het woord. Dit kan je helpen bij het vinden van de betekenis van het hele woord.

Bijvoorbeeld het woord: *vrachtschip*  
Ken jij al een stukje van dit woord?

**Vracht** betekent: *Spullen die vervoerd moeten worden.*

**Schip** betekent: *Een grote boot.*

**Vrachtschip** betekent dus: *Een grote boot waarmee je spullen vervoert.*

## Bekijk de plaatjes

Kijk naar de plaatjes die bij de tekst staan. Heeft het woord misschien iets met de plaatjes te maken?

Soms staat er een stukje tekst onder een plaatje. Lees dit altijd. Het kan namelijk zijn dat het moeilijke woord ook in deze zin staat. Daardoor kun je achter de betekenis van dit woord komen.

Bijvoorbeeld het woord: *astronaut*



*De astronaut zweeft door de ruimte.*

## Lees terug of vooruit

Lees de zin vóór de zin met het moeilijke woord. Of lees de zin na de zin met het moeilijke woord. Want ...

- daar wordt soms uitgelegd wat het woord betekent,
- daar staat soms een woord dat ongeveer hetzelfde betekent,
- daar staat soms het tegenovergestelde woord.



Voorbeeld: *Mijn vader is **animator**. Hij bedenkt en tekent leuke figuurtjes. Daar wordt een filmpje van gemaakt.*

## Opzoeken

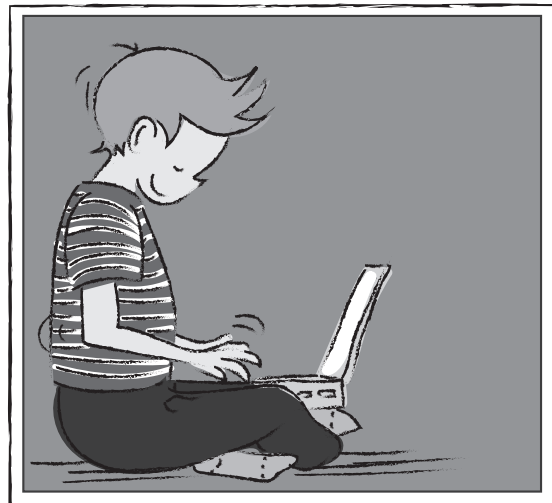
Ben je nog niet achter de betekenis van het moeilijke woord gekomen? Ga dan op zoek naar ...

- de betekenis van het woord in een woordenboek of op het internet,
- iemand die je het zou kunnen vragen (bijvoorbeeld aan je broer of zus, je vader of moeder, je juf of meester of een klasgenoot).

## Controleer

Heb je de betekenis gevonden? Lees dan de zin met het moeilijke woord opnieuw en controleer of je de zin nu beter begrijpt.





## Wat ga je lezen?

Twee jongens hebben elkaar ontmoet op een camping in Italië. Na de vakantie houden ze via e-mail contact met elkaar. Deze berichten ga je lezen.

## In deze oefening leer je:

- letten op overeenkomsten en verschillen,
- het verschil tussen een feit en een mening,
- tijdstippen met elkaar vergelijken.



## Leesvraag

*Fernando woont in Italië. Toch kan hij Nederlands spreken en schrijven. Hoe komt dat?*

## Wat zie je al?

Bekijk bladzijde 10 en 11. Waaraan kun je zien dat dit e-mailberichten zijn?

---

---

## Wat weet je al?

De titel op deze bladzijde is **Elektronische post**. Wat betekent dat?

- Een brief via internet versturen. Een e-mail.
- De post wordt rondgebracht door een robot.
- Post waarvan je elektrische schokjes krijgt.

## Ken je deze woorden al?

Deze moeilijke woorden kom je tegen in de tekst: *eigenaar – toernooi – techniek – geselecteerd – juniorenteam*. Weet jij wat deze woorden betekenen? Zet ze in de juiste zin. Je mag een woordenboek gebruiken.

Die voetballer heeft een prachtige \_\_\_\_\_ . De manier waarop hij met de bal omgaat, is perfect.

Een ander woord voor uitgekozen is \_\_\_\_\_ .

In een \_\_\_\_\_ spelen sporters die jonger dan 18 jaar zijn.

Als iets van jou is, dan ben je daar de \_\_\_\_\_ van.

Bij een \_\_\_\_\_ speel je een aantal wedstrijden. Er is één winnaar.

# Mailvrienden

Afgelopen zomer ging Tim samen met zijn ouders en zusje op vakantie naar Italië. Na een lange autoreis kwamen ze aan op camping 'Il Mulino'. In het Nederlands betekent dit 'De Molen'. De Nederlandse eigenaar is getrouwd met een Italiaanse. Daarom heeft de camping deze naam gekregen. De eigenaar en zijn vrouw hebben twee zoons: Fernando en Christiano. Tim en Fernando zijn tijdens de vakantie vrienden geworden. Ze zijn ongeveer even oud en houden allebei van voetballen. Dat hebben ze tijdens de vakantie dan ook veel gedaan. Toen Tim weer naar huis ging, heeft Fernando zijn e-mailadres gegeven. Sindsdien mailen ze met elkaar.

Eerste schooldag



Tim Sanders <tim.sanders@e-mail.nl>  
Aan: fernando.rossini@e-mail.it  
Onderwerp: Eerste schooldag  
Datum: 28 augustus 2017 om 16:02 uur

Hoi Fernando,

Hoe is het in Italië? Is het nog steeds mooi weer? Heb je vandaag ook je eerste schooldag gehad? Zitten er leuke kinderen in jouw klas? Ik heb vandaag mijn eerste schooldag in groep 5 gehad. Er zit een nieuw meisje in mijn klas. Ze heet Florentine. Ze is anders dan de andere meisjes. Zij houdt namelijk van voetbal! In de pauzes hebben we erover gepraat. Florentine kent ook heel veel voetballers uit Italië. Toen de school om 14:15 uur uitging, hebben we zelfs nog even gevoetbald op het veldje naast de school! Hoe is het voetbaltoernooi van afgelopen weekend gegaan?

Groetjes,  
Tim

RE: Eerste schooldag



Fernando Rossini <fernando.rossini@e-mail.it>  
Aan: tim.sanders@e-mail.nl  
Onderwerp: RE: Eerste schooldag  
Datum: 31 augustus 2017 om 09:22 uur

Ciao Tim!

Hier gaat alles goed! De zon schijnt nog steeds. Het wordt vandaag zelfs 35 graden! Ik vind het wel jammer dat jouw zomervakantie alweer voorbij is. Op de camping zijn alle Nederlandse kinderen weer terug naar huis. Er zijn alleen nog maar oudere mensen zonder kinderen op de camping ...

Ik hoef nog niet naar school. In Italië beginnen de scholen pas over twee weken.  
Eindigt jouw schooldag altijd zo vroeg? Mijn schooldag duurt veel langer!

Voetbal je echt met een meisje? Meisjes kunnen toch helemaal niet voetballen?! Ik voetbal alleen maar met jongens. Zij hebben een veel betere techniek en zijn vaak sneller.  
Het voetbaltoernooi in Rome ging goed! Ik ben geselecteerd om mee te trainen met het juniorenteam van AS Rome! Ik weet zeker dat ik later bij AS Rome mag voetballen en dat ik beroemd word. Ik was echt zoveel beter dan de andere jongens! Ik maakte namelijk het ene doelpunt na het andere. Heb jij alweer een wedstrijd of toernooi gehad?

Groeten aan je vader, moeder en zusje!

Saluti,  
Fernando



**Tip: denk je aan de leesvraag?**

RE: RE: Eerste schooldag



Tim Sanders <tim.sanders@e-mail.nl>  
Aan: fernando.rossini@e-mail.it  
Onderwerp: RE: RE: Eerste schooldag  
Datum: 1 september 2017 om 16:20 uur

Hi Fernando!

Wow, wat een verschil met het weer! Was ik nog maar in Italië! Het is hier nog maar 20 graden en het heeft vandaag veel geregend. Ik moet elke dag een flink eind fietsen naar school. Ik was vanmorgen na 5 minuten helemaal doorweekt en toen moest ik nog 10 minuten! Ging ik maar met de schoolbus naar school, net als jij. Gelukkig duurt mijn schooldag niet zo lang als die van jou!

Wat goed dat je geselecteerd bent! Hopelijk speel je over een paar jaar in het eerste elftal van AS Rome. Dan kom ik je heel vaak aanmoedigen! Ik denk niet dat ik ooit een beroemde voetballer zal worden ... Al ga ik natuurlijk wel heel hard mijn best doen.

Ik moet er weer vandoor. Ik mag namelijk voor het eerst meetrainen met de E1. Florentine mag dat ook. Zij kan dus echt wel goed voetballen!  
Ik mail je snel weer :)

Groetjes, Tim!

1 Bekijk de e-mailadressen van Tim en Fernando. Waaraan kun je zien dat Tim een Nederlands e-mailadres heeft en Fernando een Italiaans e-mailadres?

---

---

---

2 Lees de e-mail van 28 augustus nog eens. Kruis de zin aan waarin Tim zijn mening geeft.

- Er zit een nieuw meisje in mijn klas.
- Ze heet Florentine.
- Ze is anders dan de andere meisjes.
- In de pauzes hebben we erover gepraat.

3 Tim verstuurt op 28 augustus een e-mail aan Fernando. Hoeveel dagen later verstuurt hij weer een e-mail?

---

4 Lees de e-mail van 31 augustus nog eens. Door welke Nederlandse woorden zou je deze twee Italiaanse woorden kunnen vervangen?

Ciao: \_\_\_\_\_

Saluti: \_\_\_\_\_

5 In de e-mail van Fernando aan Tim lees je: Er zijn alleen nog maar oudere mensen zonder kinderen op de camping ... Hoe komt dit?

- Zij houden niet van de zomer.
- Zij gaan op safari.
- Zij hoeven geen rekening te houden met de schoolvakantie.
- Zij gaan op wintersport.

6 Wanneer stuurt Tim zijn e-mails naar Fernando?

- 's Ochtends       's Avonds
- 's Middags       's Nachts

7 Kruis bij de volgende zinnen aan of het een feit (F) of een mening (M) is.

|   | F                        | M                        |
|---|--------------------------|--------------------------|
| Het wordt vandaag zelfs 35 graden.                                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Ik vind het wel jammer dat jouw zomervakantie alweer voorbij is.        | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| In Italië beginnen de scholen pas over twee weken.                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Mijn schooldag duurt veel langer!                                       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Meisjes kunnen toch helemaal niet voetballen?!                          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Ik ben geselecteerd om mee te trainen met het juniorenteam van AS Rome! | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Ik was echt zoveel beter dan de andere jongens!                         | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8 Wat vindt Fernando van meisjes die voetballen?

---

---

---

Omcirkel het juiste woord.

Dit is een **overeenkomst** | **verschil** met Tim. Tim vindt dat meisjes **wel** | **niet** kunnen voetballen.

9 Kruis aan of de zinnen bij Tim (T) of Fernando (F) horen.

|                                  | T                        | F                        |
|----------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Met de schoolbus naar school.    | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Natgeregend tijdens het fietsen. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Lange schooldagen.               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Voetballen bij AS Rome.          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Voetballen met een meisje.       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

10 De leesvraag

Fernando woont in Italië. Toch kan hij Nederlands spreken en schrijven. Hoe komt dat?

---

---

## Elektronische post | Mailvrienden

### Vragen voor het lezen

#### Wat zie je al?

Aan de e-mailadressen, aan de tekst naast het plaatje of aan de symbolen aan de rechterkant.

#### Wat weet je al?

Een brief via internet versturen. Een e-mail.

#### Ken je deze woorden al?

Die voetballer heeft een prachtige **techniek**. De manier waarop hij met de bal omgaat, is perfect.

Een ander woord voor uitgekozen is **geselecteerd**.

In een **juniorenteam** spelen sporters die jonger dan 18 jaar zijn.

Als iets van jou is, dan ben je daar de **eigenaar** van.

Bij een **toernooi** speel je een aantal wedstrijden. Er is één winnaar.

### Vragen na het lezen

1. Het Nederlandse e-mailadres van Tim eindigt op .nl en het Italiaanse e-mailadres van Fernando eindigt op .it.
2. Ze is anders dan de andere meisjes.
3. Vier dagen later.
4. Ciao: Hallo of Hoi  
Saluti: Groeten of Groetjes
5. Zij hoeven geen rekening te houden met de schoolvakantie.
6. 's Middags

### 7. Aangekruist moet worden:

|   | F                                   | M                                   |
|---|-------------------------------------|-------------------------------------|
| Het wordt vandaag zelfs 35 graden.                                      | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            |
| Ik vind het wel jammer dat jouw zomervakantie alweer voorbij is.        | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> |
| In Italië beginnen de scholen pas over twee weken.                      | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            |
| Mijn schooldag duurt veel langer!                                       | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            |
| Meisjes kunnen toch helemaal niet voetballen?!                          | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Ik ben geselecteerd om mee te trainen met het juniorenteam van AS Rome! | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            |
| Ik was echt zoveel beter dan de andere jongens!                         | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> |

### 8. Fernando vindt dat meisjes niet kunnen voetballen. Ze hebben een slechtere techniek en zijn langzamer dan jongens.

Dit is een **verschil** met Tim. Tim vindt dat meisjes **wel** kunnen voetballen.

### 9. Aangekruist moet worden:

|                                | T                                   | F                                   |
|--------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|
| Met de schoolbus naar school.  | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Natgeremd tijdens het fietsen. | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            |
| Lange schooldagen.             | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Voetballen bij AS Rome.        | <input type="checkbox"/>            | <input checked="" type="checkbox"/> |
| Voetballen met een meisje.     | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>            |

### 10. De leesvraag

De vader van Fernando komt uit Nederland.

## Dromen zijn bedrog | De nieuwe juf is een heks

### Vragen voor het lezen

#### Wat zie je al?

Nee, want de juf is een heks. Er staat een ketel in de klas die van de juf zal zijn. Het jongetje op het plaatje is in paniek, omdat er een spin op zijn hoofd zit.